

HATÁRŐR

Az Országos Függetlenségi és 48-as Párt Délvidéki és Alföldi Függetlenségi Párt Ujvidéki Hivatalos Lapja.

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy évre 12 K., félévre 6 K., negyedévre 3 K.
Egyes szám 12 fillér.

Megjelenik vasarnap és
csütörtökön reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
UJVIDÉK, PETŐFI-UTCA 47. SZÁM, ahova a lap szellem
s anyagi részét illető közlemények küldendők.

A választójogi harc.

(P. S.) Ha kellett még bizonyíték arra, hogy a jelenlegi választói törvény megérett arra, hogy úgy eltemessék, hogy még keblemetlen emlék se maradjon belőle, ha kellett még érv arra, hogy az ingadozók az általános, titkos, községenkénti választójogért küzdők táborába vonuljanak, úgy most már igazán feleslegessé vált a gyűlések és más hatásos agitatorikus eszközök alkalmazása, elég rámutatni a m. heti Csanády-Nemény sajtóperre, melyből világosan kitűnik, miként jutott mandátumhoz gróf Tisza Kálmán, Nagyszalonta képviselője, de bátran állíthatjuk, hogy a többi elvbarátja is.

Csak rövidlátó, kishitű, kapzsi és önző vagy megtevélyedett az a polgár, akl nem hive az általános, titkos választójognak, a népparlamentnek, a becsületes, demokratikus Magyarországnak.

A politikailag és gazdaságilag szervezett munkásság több mint egy évtizede, hogy a legszebb polgári jogokért titáni küzdelmét vivja; most végre — úgy látszik — felébred az ország polgársága is és belátja, hogy elsősorban a polgárság érdeke az, hogy a mai gyalázatos junker-uralmat, a korrupció, a vesztegetés, a visszaélések, a zsarnoki önkénykedés rendszerét végleg kipusztítsa.

Mit várhat az ország munkáspolgársága a mai gyalázatos rendszertől és mit várhat a Tisza-Lukács-féle torzjavaslattól, mely körmönfönt jogfosztó javaslat nem a mai rendszer eltörlésére, hanem a Tisza uralom újabb körülbástyázására készült.

Lukács-Tisza terve azonban nem fog sikerülni, ha a magyar polgárság felébred letargiájából, szervezeten, fegyelmezetten s elszántan a becsületes választójogért küzdő munkásság mellé áll.

A múlt nyáron a nemzet ellen elkövetett példátlan bűncselekmények egy táborba sodorták az ellenzéket. Az ország polgársága és munkássága ellen most készülő jogfosztó merénylet Lukács Lászlónak a demokratikus választói reform ellen elkövetett árulása egy táborba kell, hogy tömörítse az ország becsületes, önértetes polgárságát és a munkásságát.

Nincs az országban olyan demokratikus gondolkozó polgár, akinek arcába ne kergetné a vért a választásokon a hatalom birtokosainak ismert rendszere, presszióval, ha lehet vesztegetéssel, ha kell zsarnokos kikényszerrel, de megszerzik maguknak a mandátumot.

Az országot igájukba hajtani, nyomorulttá, szolgává akarják tenni. Osztyokot, telekezeteket egymás ellen uszítani, hogy azután ők maradhassanak fentül.

Becstelenül megszegték ígéretüket, felbították a polgárságot és munkásságot, hogy remélik a becsületes választói jog megalkotását, de amikor a kivitelre került a sor, ez a kormány mindig a becstelen hitszegés útjára lépett.

Városunk munkássága is csatlakozott a tömegsztrájk alkalmazását kimondó szociáldemokrata párt határozatához. *A munkásság mindent elkövet arra, hogy a polgárságot kímélje.* Nem egynapos tüntetésről van most szó, hanem hosszabb ideig tartó — élet-halál küzdelemről, melybe a polgárságnak is harcba kell vinni erőit, nem riadva vissza az anyagi áldozatoktól sem, hogy ledöntse a hatalom bástyájaról a demokratikus Magyarországot, a halálás, a tisztesség, a becsület legcínikusabb ellenségeit.

Fogjon össze pártkülönbség nélkül a demokrácia minden igaz barátja s akkor pusztulni kell a reakció, a maradiság-képviselőinek s velük együtt pusztul gaz s hitván yrendszerük is.

„Quo Yadis?”

A viszonyok meg nem értése, a haladással, a kor követelményeivel való szembehelyezkedés, a reakciós-konzervatív csökönnyösség, az abszolutizmus, barbár üldözése mindannak, ami ujkori: egész nemzeteknek, vagy hatalmas népeknek okozta végelpusztulását.

Róma, ki egykoron az egész ismert világot uralta kelettől-nyugatig, belepusztult a Cézároknak ördögéseibe, kegyetlen-ségeibe. Ma már csak emléke él.

Egyiptom, Szíria, Perzsia és Görögország, arisztokratikus kulturájukkal évezredekkel előzték meg a nyugati népeket. Kicsi körre kiterjedő ipar, kereskedelem, irodalom, építészet és művészet volt már akkor e népek kiváló tulajdonsága, amikor az európai nyugati népek még gyermekkorukat élték. Kulturájuk emléke fenmarad időtlen-időkig, vezető szerepe azonban egyiknek sincs a népek koncertjében. Nincsen azért, mert bár kulturát teremtettek ugyan, de véka alá rejtették, mint Kína, nem részesítették annak áldásaiban nemzetük egyetemét és így alapjában nem erősödve, nemcsak nem vezetnek, de elerőtlenedtek s a megsemmisülés veszélye fenyegeti őket, az a veszedelem, hogy a kor követelmé-

nyei a haladás és a viszonyok meg nem értése következtében önálló lételet élni képtelenek és beleolvadnak a haladás iránt több érzékkel és megértéssel visseltető népek tengerébe.

Mert az a nemzet, az a nép, amelyik meg nem érti a fejlődés parancsát és nem alkalmazkodik hozzája, elpusztul és megsemmisül, amint megsemmisült Lengyelország és pusztul, szemünk láttára Törökország.

Az ókort jellemző harcias és vándor életmódnak, a primitív csere-bere korszakának, amikor az emberi szükségleteket az állattenyésztéssel, halászáttal, vadászattal kielégíthették, ennek a korszaknak talán megfelelt a rabszolgaság intézménye. A feudális középkornak már inkább a hűbériség, a jobbágyság intézménye felelt meg. Tehát a szükség következtében megszűnt a rabszolgaság intézménye. Azonban a fejlődésnek nincs vége-határa. A feudális kort felváltotta a kapitalizmus. Az emberi szükségleteket már nem elégítette ki a hűbéri rendszer, a jobbágy gazdálkodás, fel kellett tehát szabadulnia a jobbágyságnak, hogy megszülethessék a manufaktúra, a technika fejlődésével az ipari és kereskedelmi kapitalizmus lehetősége. Megértéssel itt, véres forradalmak árán amott.

És látjuk, azok a nemzetek, amelyek megértették a fejlődéshez alkalmazkodás szükségességét és az ókori rabszolgaság meg a középkori hűbériség romjain megalapozták a modern kapitalizmus létezésének a lehetőségét, gyarapodtak erőben, gazdagságban és kultúrában, vezető szerepet vívtak ki maguknak a nemzetek életében. Példa rá Anglia, Németország, Franciaország stb. vagy a legjobban alkalmazkodni tudó ifjú Amerikai Egyesült Államok.

Ezek az államok megértették, hogy társadalmi, politikai és kulturális életüket lépésről-lépésre alkalmazni kell a fejlődés adta körülményekhez — *ez ma a demokratikus irányzat* — és megtették ezt s amint látható, a kalkuláció bevált. Hogy azokkal az államokkal mi történik, amelyek kínai fallal védekeznek a demokratikus haladás ellen és a füleiket a butaság vattájával tömik tele, hogy meg ne hallják a kor intó szavát, erről főntebb beszéltünk. Tehát vagy haladni kell, vagy elpusztulni. Ez alól nincs kivétel...

Quo vadis? Magyarország merre halad, hová megy?

Hová, melyik csoportba sorozzuk ezt az országot, melynek közéleté oly veszedelmesen hasonlít a főntebb aposztrofált országok közéletéhez. Ahol még ma is Cézároknak dühöngenek s a melynek

állami életébe belenyulik elmúlt idők szokásainak korcsmaradványa. Feltalálható az egyik részen a rabszolgasághoz hasonló intézmények szokásainak minden embertelensége, a másikon a hűbéri rendszer reakciós-konzervatívizmusa. Földmívelése elavult. Van ipara, kereskedelem, de nincs fogyasztóképes lakossága. Van kulturája kevesek számára, van irodalma, de nincs iskolája, nincs kórháza. Van természetből megáldott rónasága, mely acélos búzát terem, hegyes vidéke, melyből nemes érceket bányásznak, folyói, amelyek a legjobb ízű halakkal látják el az ország lakóit. Van fája, mint kétannyi lakossal bíró országnak és van legelője, kitérő, állattenyésztés céljaira. De nincs demokráciája. Egyszóval: „Tejjel mézzel” folyó ország ez, amelynek lakóit mégis pusztítja a fertőző nyavalyák mindentelje fajtája. Lakói nyomorognak, tudatlanok. Az élet ezer baja, nyomorúsága, elűzi innen az emberek millióit. Kivándorlása majdnem nagyobb, mint a természetes szaporodása. Senki sincs megelégedve, forrong, elégedetlen mindenki. Állami élete noha minden lehetőség megvolna a fejlődésre — holt pontra jutott.

Hová vezet ez az út?

Miért nem erősödhetik ez az ország népességében, gazdaságában és kulturájában?

Itt valami baj van!

Igen. Ez az ország pusztulni kezd, ennek az országnak nagy bajai vannak. Nem tart lépést a korszerű fejlődéssel. Társadalmi, politikai élete züllyött maradi. Az ország törvényei, melyek az állami életet szabályozzák, nem felelnek meg a ma követelményeinek. Nem felelnek meg azért, mert azon időből maradtak ránk, amikor még vonat alig járt, gyárkémény még nem füstölgött határainkon. A paraszt még nem volt birtokosa földjének. A nemes ember nem fizetett adót, az általános katonáskodás, az állandó hadsereg intézménye ismeretlen volt minálunk. Faekével szántottak és szükségletét mindenki az otthon munka segítségével elégítette ki. Millió számra éltek emberek, akik falujuk határán túl sohse jártak, akiknek távoli világrészek létezéséről tudomásuk nem volt.

Azóta a társadalmi élet fenekestől megfordult. Politikai életünk változatlanul ugyanaz, ami akkor volt. A közterhek megnövekedtek, demokratizálódtak, a közjogok nem. Az állam első évi rendes költségvetése 1868-ból származik, amikor az összes kiadások 270 millió koronát tettek ki s az ország lakossága 15 és félmillió emberből állott. 1912. évben az állami kiadások 1,852 millió koronára szaporodtak, a népesség csak 20 millióra. A lakosság 25% szaporodásával szemben tehát az állami kiadások 700% növekedést mutatnak.

Tegyük fel, hogy ezek a kiadások multhatatlanul szükségesek. De az állam ezeket a kiadásokat agresszive szerzi és antidemokratikusan használja fel. Nem a nemzetnek, az ország lakosságának az egyetemes érdekét istápolja, hanem egyes kiváltságos osztályok, a politikai jogok birtokosainak az érdekében cselekszik. Azért satnyul, pusztul, erőtle-

nedik ez az ország, csuszik a lejtőn lefelé . . .

De hát nem lehetne ezeken a bajokon segíteni, ezeket az állapotokat a demokratikus követelményeknek megfelelően megváltoztatni? Nem lehetne ezt az országot modern alapon újra szervezni, megerősíteni, népét boldoggá, megelégedetté tenni?

Ha az ország sorsát intéző Cézárookra és Caligulákra bizzuk a kérdés megoldását, akkor nem. Rég elavult idők korcs-maradványai ők, hazajáró lelkek, akik ellenségei minden haladásnak és akik minden áron, még egy fejlődésre képes ország pusztulása árán is, meg akarnak akasztani minden fejlődést. De egy a vigasztaló. Ebben a pusztulófélben lévő országban nem csak Tiszapisták élnek. Van ebben az országban *munkásság és polgárság* is, aki felismerte, hogy az egyetemes érdek mit parancsol. Fejlődni, haladni akar a korr!

Küzd annak lehetőségéért. És ha mindazok, akiknek érdeke, megértik, mit kell tenni, segítve lesz a bajokon.

A polgárságnak és munkásságnak kell megteremteni a fejlődés lehetőségét és azért meg kell szerezni, minden áron meg kell valósítani az általános, egyenlő, községenkénti, titkos választójogot, amely előfeltétele a fejlődésnek, az ország megerősítésének. Demokratizálni kell a közeletet. Akkor építhetünk iskolát, kórházat; lesz intelligens, erős, egészséges, munkabíró és fogyasztóképes népe az országnak; fejlődni, erősödni fog az ipar, a kereskedelem; a jólétnek, a gyarapodásnak nem várt korszaka következik okos és becsületes társadalmi és politikai berendezkedés nyomán és megszületik egy új, életerős állami élet, amely minden időben és minden körülmények között megállja a helyét a nemzetek versenyében.

Évtizedek óta vajudik e kérdés s most, amikor döntésre került a sor, a maradiak tábora össze fogott, ha kell, hogy tüzzel-vassal megállítsa, vissza tartsa az idők kerekét. Ezzel szemben a haladás híveinek nem szabad tétlenül viselkednie. Gyűjteni, szervezni kell az erőket, lobogtatni a harci vágyat, szítani a lelkesedést és készülni a döntő ütközetre. A harc előtt azonban tartsunk sereg szemlét, hadgyakorlatot és beszéljünk meg a küzdelem leghelyesebb módját. Ezért Ujvidéken — mint az ország egyéb városaiban is tették és teszik — nyilvános népgyűlést hívtunk össze február hó 9-ére.

Készüljön mindenki e népgyűlésre, a küzdelemre, mindenki agításon a siker érdekében, mert nem sokára el fog dőlni, hogy képes-e ennek az országnak a népe megérteni a kor parancsszavát, tud-e demokratikus irányban haladni a korr, erősödni, fejlődni, vagy a maradiság lesz urrá továbbra is és fogja fojtogatni, kinozni ezt az országot, mignem Lengyelország vagy Törökország sorsára jut.

Jöjjen el azért *mindenki* a 9-én tartandó népgyűlésre. Félre kell most tenni minden közönyösséget, és *köös erővel* kell azon fáradozni hogy ezt a beteg országot, reakciós nyavalyáitól megszabadítsuk.

Quo vadis? Vagy haladni kell, vagy elpusztulunk. Ez atól a szabály alól nincs kivétel.
Hajdu Sándor.

H I R E K.

Nvugalomban a táblaelnök. Kray István, a szegedi kir. ítélőtábla elnöke, aki 4 évig állott a tábla élén, e hó 1-vel nvugalomba ment és birtokára vonult vissza. Az ítélőtábla bírói kara mult hét csütörtökén bucsuzott el a távozó elnöktől.

A lövész-egyesület e hó 2-án Grossinger Iános főlövész-mester elnöklété alatt tartotta 123. évi rendes közgyűlését, melyen a tagok igen nagy számban vettek részt. A napirend során ugy az évi jelentés, mint a számvizsgálók jelentése tudomásul vétetvén. Stov Vilmos és Hufnagel József választották meg az üresedésben lévő két lövész-tanácsosi állásra. Az egyesületnek az elmúlt évben összesen 333 tagja volt: a bevételek 5524 k. 24 f. s a kiadások 5281 k. 56 f. s így a pénzmaradvány 598 k. 80 f. Tudomásul vétetett az 1913. é. költségvetésirányzat is, valamint Grossinger Iános főlövész-mesternek az egyesület régi. takarékpénztári tartozása tárvában tett előterjesztése. A megjelentek egyhangulag magukévá tették annak a minden oldalról hangoztatott intézkedésnek szükségességét, hogy a már 123 éves egyesület további fenállása és érdekei előmozdítása céljából új tagok gyűjtése, valamint a lövölde nagyobb látogatottsága s a jövedelmek fokozása körül minden egyesületi tag erejétől telhetőleg közre fog működni.

A honvédtűzértisztek képzése. Az ujonnan felállított honvédtűzér ezredek tisztikara természetesen a közös hadseregből a honvédséghez átlépett magyar honosságú tisztikéből alakult. Mint a Politikai Híradó értesül, a Ludovika Akadémián új tanfolyamot szerveztek, a melyből kikérülő hadnagvok a m. kir. honvédtűzértisztséghez osztatnak be.

A kath. olvasókör (kültéri) m. vasárnap tartotta élénken látogatott közgyűlését, melynek tárgyát az évi jelentésen kívül választások képezték. Ugyanis Dr. Piukovich Sándor, ki 11 év óta a legnagyobb odaadással s ritka önfeláldozó buzgósággal vett részt az egyesület vezetésében, jóllehet egyhangulag jelöltetett, sokféle elfoglaltságára való hivatkozással, az elnöki állásról lemondott, még pedig Szirmay György rókusai adminisztrátor javára, aki nagy lelkesedéssel meg is választatott; titkár lett Göögös Árpád, pénztárnok Kovács András, ellenőr Irsay Antal, könyvtárnok Kóczian József s háznagy Takács Károly; a választmányba új tagokul választottak Gály József, Petró Imre, Pletikoszich József. A közgyűlés, Dr. Piukovich lemondott elnökségétől érdekeit, továbbá iránta való szeretetének és ragaszkodásának elismeréseképp tiszteletbeli elnökévé s hogy az egyesület vezetésében tovább is résztvehessen, a választmány örökös tagjává választotta. A kath. olvasókör, mint minden évben, az idén is, Vancsek vendéglőjében farsang hétfő jól látogatott s igen kedélyes lefolyású társas vacsorát rendezett, mely táncsal végződött.

Hadkötelesek nőszülete. A honvédelmi miniszter f. é. január 20-án kelt 9000/17. 1913. sz. körrendeletében a V. T. U. I. R. I. füzet 43. §-ában körülírt és az állítási kötelezettségüknek még eleget nem tett férfiak nőszületére vonatkozó tilalmát, 1913. évi február hó 1-től kezdve, esetleges újabb rendel-

kezésig, megszüntette. Ezen tilalom megszüntetése folytán folyó évi február 1-től kezdve az állításkötelesek ezentul minden előzetes engedély nélkül nősülhetnek.

A Titok című 3 felvonásos népszínművet hozza színre f. évi február 9-én a Dungszy színházban az „Ujvidéki Polgári Magyar Daloskör.” A siker érdekében városunk legjobb műkedvelői fáradoznak. A teljes siker nem is maradhat el, mert az egyesület méltán megérdemli a közönség nagymérvű támogatását. Az előadáson közreműködnek: Bársony Mariska, Szabó Tusi, Fellegi Rózi, Lemler Szabin és Sárosy Paula kisasszonyok. A férfi szerepeket Bartók, Sugár, Gyenizse, Takács, Kerekes, Szabó, Kojov, Brecka, Lotz és Wahl urak játsszák. Jegyek Herger Ágoston könyvkereskedésében és az egyleti tagoknál már most kaphatók.

Az ujvidéki Városi Jödosgyógyfürdő R. T. a fürdőközönség kényelmére február 1-től kezdve a modernül, minden kényelemmel berendezett külön férfi és női osztálylyal bíró hidegvizgyógyintézetben orvosi rendelés nélkül félfürdőket vezetett be. A félfürdő jegyek a fürdő pénztárnál kaphatók. Egy félfürdő ára 80 fillér, csoportjegy 10 jeggyel 7 korona. A hidegvizgyógyintézet egész napon át nyitva van.

Az Ujvidéki Dalárda e hó 4-én, farsang keddjén, a Winkle-féle sörház nagyszobájában alkalmi számokból álló, családias jellegű farsangi estélyt rendezett, mely minden tekintetben igen jól sikerült.

A tűzoltó bál, mely e hó 1-én tartott meg, élénk látogatottság mellett jól sikerült s a tiszta jövedelem meghaladja az ezer koronát.

Az ujvidéki hitelszövetkezet, mint az országos központi hitelszövetkezet tagja e hó 16-án d. e. 11 órakor a rókusi iskola szövetkezeti helyiségében rendezte évi közgyűlést tart.

Pincér-bál. Az ujvidéki pincérek szak- és önszervező egylete ma csütörtök, február 6-án Stolcz Károly védnöksége alatt az Abbázia kávéház összes termeiben saját pénztára gyarapítására konfetti- és serpentincsatával egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

Az ujverbázi közs. főgimnázium V—VIII. osztályainak az 1912—1913. évi tanévre a miniszter megadta a nyilvánosság és érettségi vizsgálatok tartásának a jogát.

Fognak a 48-as honvédek. Molnár Gábor Mátyás zentai lakos, aki a szabadságharcot végigküzdötte s úgy Szenttamás bevételénél, mint a világosi fegyverletételnél is résztvevő, 90 éves korában meghalt.

Élített bácskai szerb. Gruics György 50 éves zentai napszámot, aki múlt év december havában egyik zentai korcsmában részegen gyalázta a királyt és éltette Pétert, a minden szerbek dicsőséges fejedelmét, a szegedi törvénytörő királysértésért 7 és fél hónapi fogságra ítélt.

Egy szabadkai találmánya. Nagy István szabadkai könyvkötő egy új buvárkészüléket talált fel, melynek segítségével a tengerbe süllyedt hajókat is lehet kiemelni. Egy angol vállalkozó 520 font sterlinget ajánlott az új készülékért, de Nagy István előbb szabadalmaztatja s csak azután fogja értékesíteni.

Verengző sertés. Gyurcsik öbecsei tanyáján Juhász Ignác 10 éves fiu őrizte a sertéseket. A napokban a sertésnek nem akart engedelmessé válni a kanásznak s mikor ez feléje

csapott, nekiszaladt a fiúnak és hatalmas agyarával cömbjét és hasát felhasította.

Villamosvasut Zomborban. A keresk. miniszter előmunkálati engedélyt adott Schöffner József okl.-mérnök zombori lakosnak az államvasutak Zombor állomásától kiindulólag Zombor város belterületén átvonuló rendes nyomtávú villamos vasútra

Ellopott épület. A lopások sorában páratlanul áll az, ami Felsőőrsán történt. Hartstein Nándor tanyáján ugyanis három ember éj idején egy hatalmas gazdasági épületet lopott el. A tolvaiok az épületet szétbontották és az anyagot elszállították. A csendőrség elfogta Poroszká Iános, Kecskés József és Szűcs János felsőőrsai lakosokat, akiknek lakásán 12 mm. tűzfűtőt találtak, mely utolsó szálig az ellopott gazdasági épületről való.

Iskolabezárás. Zombor vár. tanácsa a városban dúló kanvaró járvány miatt Dr. Daninger Imre vár. főorvos előterjesztésére korábban az ovodákat, most pedig az összes felekezeti népiskolákat e hó 17-ig bezáratta.

Ne ültessen senki szőlőt, mielőtt „Millitelen”. Nagysz. Középeurópa legnagyobb szőlőiskolájából árjegyzéket nem kér. 1—3

A kénes gyújtó vémnapjai. A nép által rendszerint „masiná”-nak nevezett foszforos kénes gyújtó végső napjait éli. A törvény értelmében 1913. jan. 1-től foszforos gyújtót nem szabad többé gyártani. Jóllehet a gyárosok jól kihasználták azt a kis időt, amely a múlt évből rendelkezésükre állt s még az utóbbi hónapban is, hogy nagy készletük legyen, fokozott erővel gyártották a kénes gyújtót, — a készletek rövid idő alatt elfogynak s a foszforos kénes gyújtó nemsokára végleg kivonul a forgalomból, amely körülmény bizonyára erősen apasztani fogja a tüzesetek számát.

Anyja a leánya ellen. Ponij Boldizsárné Zsámboki T. panaszt tett az öbecsei rendőrségen leánya ellen, a ki annyira szófogatatlan és rossz, hogy nem bír vele. Miért is kéri, hogy javító intézetbe helyeztesse A 13 éves Maris leányzó teljesen az anyja fejére nőtt, ha pörölés van, az ő hangja az élesebb, ha szidalom hallik ő az, a ki lehordja a csillagokat az égről és ő mossa az anyja fejét, hogy szinte sápadnak bele a szomszédok. A nagyon hatalmas leányzó javító intézetbe helyezését támogatja, sietve sürgeti a rendőrség is.

A borralaló jövedelem. A kereskedelemügyi miniszter egy felmerült esetről kifolyóan elvi határozatban kimondotta, hogy a pécérek borralaló álló jövedelme a betegség esetére való biztosítás alapjául vett bér vagy fizetés összegébe beszámítandó.

Hozomra játszani tilos. A szabadkai Nemzeti Kaszinó a városban, de különösen a kaszinóban elharapózott hazárdjáték ellen-súlyozására alapszabályait módosítani fogja olyképp, hogy ezentul csak készpénzben enged meg a tagoknak a kártyázást. Aki kártyaadósságot csinál, azt törlik a tagok sorából.

B. Bodrog vármegye állategészségügye Jan. 31-én. Lépfene: Bács, Ada, Pincéd, Boldogasszonyfalva; veszettség: Bács-szentiván, Nagybaracska, Cservenka, Pacsér; sertésorbán: Bácsordas, Órszállás, Ujsovó; sertésvész: Mélykut, Ujverbász, Péterréve, Bács-fehetehegy, Szekhegy, Ada, Mohol Zenta, Szabadka, Ujvidék 1-1, Parag 6, Bácsordas 7 ud.

Az istenért, mit jelent ez?

Most már a Pali is kezd köhögni és négy gyerek köhög a házban. A cukortól elrontották a gyomrukat, teával, meg begöngyöléssel pedig nem lehet őket folyton kínozni. — De kedves asszonyom, vegyen néhány doboz Fay-féle valódi ásványpasztillát. Ez sohasem fog ki nálunk és hurut, köhögés stb. sohasem hatalmasodik el nálunk, mert azonnal szedünk sodeni pasztillát. Vásárlásnál vigyázzon a Fay névre, ha olyan pasztillát akar kapni, amely a gyógyhasználatra való sodeni forrás vizéből készült. Egy doboz ára csak 1.25 kor.

„Meg vagyok győződve,

hogy az **Astmol** asthma-por, valamint az **Astmol-szvarka** megbecsülhetetlennek mondható és én legmelegebben ajánlhatom.” Ezt írja Budinsky József úr, Linz a. D., Donaulaub 35.

Az Astmol-por és szivarka ára 3 K. F. 6-1 erakat: Török József gyógyszerháza, Budapest VI, király-utca 12. mely kívánatra próbára ingyenmintákat is küld.

Felelős szerkesztő: Zanhauer Ágoston.

Lapfőnöke az ujvidéki főzsonglári és írási párt.

K Ö H Ö G É S

rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle pemetelő szuborkánál!

Vásárlásoknál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félet kérjünk, mivel sok haszontalan utángazata van. Az eredetinek minden egyes darabján rajta van a RÉTHY név.

1 doboz ára 60 fillér. Nagy doboz 1 korona. Mindenütt kapható.

Pályázat a lövöldei vendéglőre.

Az ujvidéki polgári céllövész-egylet és vendéglő-bérlője között 3 év előtt kötött bérleti szerződés f. é. március hó 31-én lejár. Ezért úgy a *vendéglő* és hozzátartozó helyiségeknek, valamint a lövöldei *cukrászdának* újabb 3 évre — f. április 1-től 1916. é. március 31-ig — leendő bérbeadására a lövészmeisteri hivatal ezenel pályázatot hirdet.

Az ajánlatok, melyek felett a lövész-tanács dönt, f. é. február hó 22-ig *Tausch János* lövészmeisternél adandók be.

506. sz. 1912. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az ujvidéki kir. járásbírósnak 1912. évi s. p. III. 1510/3. számú végzése következtében Dr. Kubinyi Károly ügyvéd által képviselt Krausz Dávid javára 131 k. hátr. s jár. erejéig 1912. évi szeptember hó 16-án foganatosított kiellégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 861 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, hintó, szén, vetőgép stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szabályi kir. járásbíró-ság 1912. évi V 152/4. számú végzése folytán 131 kor. hátr. tőkekövetelés, ennek 1909. évi szeptember hó 24. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 3 korona bíróilag már megállapított költségek erejéig, az árverés alperes lakásán Csurogon leendő megtartására 1913. február hó 14-ik napjának d. u. 2 és fél órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az

1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1913. évi jan. hó 27. napján.

Szaghsmeister D.
kir. bir. végrehajtó

330/1913.

Hirdetmény.

Sajkásszentiván község előljárósága ezennel közhirre teszi, hogy a tulajdonát képező 3 drb. kiselejtezett *tenyésztő* és 6 drb. kiselejtezett *tenyészkan* folyó évi február hó 11-én d. e. 10 órakor a község házában nyilvános árverésen készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Sajkásszentiván, 1913. évi február hó 1-én.

ELŐJÁRÓSÁG.

KÖHÖGÉS

rekedtség, hurut, elnyálkásodás, görcs- és samárköhögés ellen

KAISER

mell-karamellái a „3 fenyővel.”

605 közjegyzőileg hitelesített orvosi és magán bizonyítványok tanuskodnak a biztos sikerről.

Fellette izletes, kellemes honbonok.
Csomagja 20 és 40 fill. doboz 60 fill. kapható Herczog István, Grossinger János, Küchler Béla gyógyszerházaiban. Stefanovits Ly. fia, Petrovits és Popovits kereskedéseiben, Kleiu Oszkár droguistánál, Strasser István gyógyszerházaiban, Kocziák Ruma, ihreg C. Ratais örökösei Ápatin, Brodski, Adamffy gyógyszerházaiban, Pétervárad, Kujaschkovic Mitrovic, Hainis A. India, Hondl J. Ruma, Wagner A. Dobrica, Peternek Ottó Ujzslankamen, Gebauer Emil gyógyszerházaiban.

Kiadó.

A Lövész-utca 11. számú házban egy uri lakás mely 4 szobából áll mellékhelyiségekkel együtt május 1-ére kiadó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Tavaszi Részvénysör.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, miszerint ezen közkedveltségnek örvendő idénysört f. évi február hó 1-étől kezdve, mindaddig, míg a serfőzde e sörfajtában való készlete el nem fogy, úgy hordók, mint palackokban mindenkor friss minőségben — raktáron tartom.

Ára palackokként 50 fillér.

Kaphato: BAUER GYULA
sörnagykereskedőnél

UJVIDÉK, Ujzslankamen-utca 5. szám.

Téglagyárak

és hasonló üzemek számára alig használt körülbelül 2000 m. szállítható vágány néhány váltóval, fordítókoronggal és kocsival eladó. Írásbeli érdeklődéseket a lapkiadóhivatala „Téglagyári Anyag 500” jellege alatt továbbít.

509. sz. 1912. végén.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy az újvidéki kir. járásbíróságnak 1911. évi III. 1447. számú végzése következtében Dr. Kubinyi Károly újvidéki ügyvéd által képviselt özv. Freud Izidorné javára 320 k. 97 f. hátr. 1912. évi január hó 23-én fogana-tosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 2200 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: lovak, kocsik, vetőgépek, butorneműek stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésné a zsabylai kir. járásbíróság 1912-ik évi V. 108/2 számú végzése folytán 320 kor. 97 fil. hátr. tökéltetés, ennek 1911. évi december hó 12. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig bíróság már megálapított költségek erejéig, az árverés alperes lakásán Csurogon leendő megtartására 1913. évi február hó 11-ik napjának délután 2 és fél órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Zsablyán, 1913. évi február hó 25. n.
Szaghsmeister D.
kir. bir. végrehajtó.

Ferencz-csatorna részvénytársaság mérnöki hivatala.

641/1913. szám.

Hirdetmény.

A Ferencz-csatorna részvénytársulat műtárgyainál 1913. évben eszközözendő fentartási munkálatokhoz szükséges fa és egyéb építési nyaaagok szállítására ezennel zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

Szőlőbirtokosok

különös figyelmébe!

**Ha Forhinnal permetez,
Rézkénpporral poroz és
Bagollal ott a szőlőmolyt:**

mert **FORHINT** a sokszorta megjavított bordói keveréket számtalan köszönő- és elismerő-level tanúsága szerint mindenütt a **legnagyobb megelődéssel** használják. A

FORHIN -nak nincs illédeke, vízbe dobva azonnal oldódik és **biztosan** pusztítja a **peronosporát**; egy kész anyag, főalkatrésze rézgalic, tapadóképesége oly nagy, hogy bármely harmatnál permietezhet vele; használata óriási **munka- és pénzmegtakarítást** jelent, mert az anyag teljesen kész;

használganak saját érdekükben **Californiai lét**, a gyümölcsrovarok elleni védekezésre **rovarennyet** minden kártékony rovar lekötésére, **rovarfogó övet** az összes kártékony rovarok elfogására. **Laurinát** a rovarok elleni nyári védekezésre **Lauril Karbolineumot** a rovarok elleni téli védekezésre. **Lauril oltóvizet** az oltványok nemosítására, **Ichneumonint** a szöngye virágok permetezésére, **Nicotin Quassiakivonatot** falkolák permetezésére, **Topomort** mezél egerek pusztítására, **Pampulit** rovarok és darazsak elfogására, Tessenk mindezen cikkekről **kimerítő leírást és használati utasítást** kérni, melyet **ingyen és bérmentve** küld az összes érdeklődőknek.

FORHIN szőlőpermetezési anyaggár
Budapest, VI., Váci-út 93. v.

valamint képviselője: ROSENBERG ADOLF, Bécsalmás.



I - SZÖR kevesebb a gond,
II - SZÖR kevesebb a munka,
III - SZÖR kevesebb a munkabéd

A szállítandó fontosabb anyagok körülbelüli mennyisége következő:

- 70 szál 16—35 cm. vastag fehérfenyő gömb-szálfá 153.090m³
- 17 szál 30-33 cm vastag vörösfenyő gömb-szálfá 21.215m³
- 20 drb. 10,25 cm. vastag fehérfenyő palló 2.195m³
- 4. 20-5. 50 h. 0.720m³
- 4 drb. 15 15 cm. vastag 8. 0m. hosszú faragott fehérfenyő 0.597m³
- 2 drb. 14 18 cm. vastag 9.5m. hosszú faragott fehérfenyő 2.640m³
- 10 drb. 21 21 cm. vastag 6.0m hosszú faragott vörösfenyő 1.690m³
- 4 drb. 26 28 cm. vastag 5.80m. hosszú faragott vörösfenyő 5.184m³
- 10 drb. 32 36 cm. vastag 4.50m. hosszú faragott vörösfenyő 6.650 m³
- továbbá különböző méretű deszkák és léczek. 351 drb. 8.30 cm vastag 4.00-7.00 m. hosszú
- I. o. tölgyepalló 45.391m³
- 56 drb. 8-10 19-25 cm. vastag, 4.25-20.50 m. h. I. o. tölgyepalló 0.717m³
- 24 drb. 5.30 cm. vastag 2.00-2.70 m hosszú II. o. tölgyepalló 30.811m³
- 416 drb. 8.30 cm. vastag 3.00-3.80 m. hosszú II. o. tölgyepalló 1.130m³
- 40 drb. 12/30 cm. vastag 3.14 m. h. I. o. tölgyepalló 3.329m³
- 83 drb. 13-25 16-26 cm. vastag 0.90-3.00 m. h. I. o. far. tölgyger. 0.172m³
- 1 szál 25 cm. vastag 3. 50 m. hosszú tölgy-gömbszálfá 2150 kgr. Carbolineum
- 1350 fm. Kátrány
- 1190 fm. aszfaltlemeztés egyéb építési anyagok.

Részletes szállítási feltételek és részletes anyag kimutatás alulírott nál megszerezhetők.

Ajánlattevők alulírott nál legkésőbb 1913 évi február hó 15-éig benyújtandó zárt írásbeli ajánlatukhoz a részvénytársulat budapesti főpénztárnál lefizetett bánatpénzről szóló elismervényüket mellékelni kötelesek.

Bánatpénz általános ajánlatnál 2000 korona, csak fenyőanyagra szóló ajánlatoknál 1000 korona és csak keményfára szóló ajánlatoknál 1000 korona, készpénzben vagy takarékpénztári betétkönyvesekben.

Ajánlatok ajánlattevőkre március 31-éig kötelezők.

Sem utó, sem távirati ajánlatokat nem fogadok el.

Zomborban, 1913 évi január hó 21-én

A mérnöki hivatal főnöke:

Jolánkai vilmos főmérnök.

Előf. Egy évre

Elhal.

Minh. lensegi és jogi Liga értesítést tagjai köz. laltságukn sem jelen 16-án, ez zését elők. jövő vasá halasztásá

A né. a szónok nivalókról részint hi értesített

Polgá. politikai. valóságán szó, haszn. hogy min eszmének s hogy a bá, eredm tegyük s sulylyal s tójog és szági mo

Tisza

A sz. rege, a c. kasszából orbi kiabá ember“, h. viselészerű férfiak, az erélyes ké. cinikus el. lamentünk mindenkor uralmának

Tehát mameluk lők kineve de a geszt népgyűlölt hát hogyan rendet? A